

σμό τους. Έτσι συνέχιζαν με περηφάνια να λένε το χωριό τους Αγία Ειρήνη ή Άγιος Ιωάννης, παρ' όλην ότι αυτά ήταν αμιγώς τουρκοκυπριακά χωριά. Έντονα συναισθήματα δημιουργεί και το γεγονός ότι ενώ σ' όλη την ευρωπαϊκή ήπειρο, αλλιά και στον υπόλοιπο κόσμο όλοι προσπαθούν να αναδείξουν την πολιτιστική κληρονομιά των λαών, να τονίσουν το σεβασμό στην παράδοση, τη συνέχεια και την ιστορία ενός τόπου, στην Κύπρο υπάρχει πλήρης εκθεμελίωση της ιστορικής ονοματολογίας.

Πάντως, ας μου επιτραπεί να τονίσω, η Μόνιμη Κυπριακή Επιτροπή Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων κράτησε άψογη στάση στο θέμα των τουρκοκυπριακών ονομάτων. Όπως η Κύπρος συντήρησε και διατηρεί σε πολύ καλή κατάσταση τα μουσουλμανικά τεμένη σ' όλη την ελεύθερη Κύπρο, παρά τις εκθεμελιωτικές και βάρβαρες συμπεριφορές των κατοχικών αρχών στο θέμα των εκκλησιών (στα κατεχόμενα αλλήες μετέτρεψαν σε τζαμιά, αλλήες σε νυκτερινά κέντρα και ποιμνιοστάσια, αλλήες τις ησηλιήτησαν ή τις κατεδάφισαν), έτσι σεβάστηκε και τα ονόματα και τα τοπωνύμια τουρκικής προέλευσης ή τα τουρκοκυπριακά ενδώνυμα. Η Μόνιμη Κυπριακή Επιτροπή Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων τα σεβάστηκε και τα υπερασπίστηκε και δεν αλλήλαξε οτιδήποτε. Σε οποιοδήποτε επίσημο έγγραφο αναφέρει, χωρίς αλλήλαγές, τα τουρκοκυπριακά προέλευσης ονόματα χωριών, τοπωνύμια, οδωνύμια και ενδώνυμα. Τα αναφέρει όπως τα έχει εγκρίνει το γραφείο του Τουρκοκύπριου αντιπροέδρου Κουτσούκ το 1963, όταν μια τουρκοκυπριακή επιτροπή παρέδωσε τα τουρκοκυπριακά ονόματα και ενδώνυμα για χρήση στους χάρτες της Κυπριακής Δημοκρατίας και στις εργασίες του κτηματολογίου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα στην τουρκοκυπριακή συνοικία της Λάρνακας, κυκλοφορείς σήμερα και οι πινακίδες των δρόμων αναφέρουν οδός Λαλιά Μουσταφά (που κατέσφαξε χιλιάδες αμάχων κατά την κατάκτηση της Κύπρου το 1571), καθώς και το όνομα αλλήλων κατακτητών που βασάνισαν και κατέσφαξαν τον ελληνικό πληθυσμό. Οι πρόσφυγες, που διαμένουν αναγκαστικά εκεί μετά τη φυγή τους από τα κατεχόμενα χωριά τους, αλλήλογραφούν με τις διευθύνσεις αυτές. Τίποτε δεν αλλήλαξε, την ίδια ώρα που οι κατοχικές αρχές έχουν εκθεμελιώσει τα πάντα και προβαίνουν σε μια ηυσσαηέα εθνοκάθαρση ιστορικής ονοματολογίας.

Παλεύουμε για τη διατήρηση των κυπριακών ονομάτων ως κάτοικοι ενός ελληνικού ιστορικού νησιού που πρέπει να αναδεικνύει την ιστορική συνέχειά του, παλεύουμε ως Ευρωπαίοι πολίτες για την κατίσχυση των ευρωπαϊκών προταγμάτων και αρχών στο θέμα των ονομάτων, που δεν επιτρέπουν τον ντενκτασικό και ταλιτικό ετοιθεηισμό. Όμως σήμερα, βλέποντας τόσες δυνάμεις να πιέζουν και να εκβιάζουν για τον αθέμιτο συμβιβασμό, νιώθω την ανάγκη προσφυγής και

στις αθέατες δυνάμεις της ψυχής και της φύσης, αυτές που καθούσε η γιαγιά μου σε ενίσχυση όταν έβηπε το κακό με δρασκελιές να πησιάζει κι έβαζε την κατάρα της:

- Να ξεραθεί το χέρι αυτού που θα υπογράψει την αλληγή των κυπριακών ονομάτων.

Νόστος εν τόπω χλοερώ

του Χριστόφορου Σκαρπάρη
Μέλους της Επιτροπής Συγγενών Αγνοουμένων

Πήγα. Έβαβα κάτω την περηφάνια και την προκατάληψή μου και πήγα. Μ' ένα βάρος σαν κοτρόνι στο στήθος. Με το σάηιο πικρό σαν φαρμάκι. Πήγα. Κι ας ένιωθα πως πατούσα τον όρκο που έδωσα στον εαυτό μου να γυρίσω μόνο αν γυρίσω ρεύτερος, χωρίς διατυπώσεις ψευτοσυνόρων κι άηλες παρόμοιες κατοχικές "πραγματικότητες". Πήγα. Κι ας με παίδεψε μερόνυχτα κείνη η αμείλικτη φωνή που 'ήγε και ξανάηγε πως θα το μετανιώσω.

Κείνη η φωνή στάθηκε εμπόδιο θεόρατο. Όπως όλες οι φωνές της ψυχής, που νομίζεις ότι μπορείς να τις ξεγελιάσεις, να τις νανουρίσεις με γλυκόλογα και γαλιφιές, μ' άξαφνα πετιούνται απάνω σα θεριά και σου αρχίζουνε τις γρατσουινές και τις ξυηιές ώσπου να ματώσεις. Κι άμα δεν υποταχείς στη βουλή τους, καρφώνουν τα γαμψά τους νύχια στον κόρφο σου και ξεριζώνουνε την καρδιά σου. Μην το ψάχνεις. Η κόηαση που ήνε δεν είναι φωτιές και κατράμια που κοχλάζουν. Αυτά είναι παραμύθια των κιοτήδων και των παπάδων. Κόηαση είναι τούτες οι φωνές και τα λόγια που σου ψιθυρίζουνε φοβέρες μες στο κρανίο.

Το προηγούμενο βράδυ δεν έκηισα μάτι. Παιδιά και γυναίκα με αποπήρανε που δεν ακούμμησα το πιάτο μου στο δείπνο. «Αν είναι να πας βροντή και να στραφείς αντάρα, κάτσε κει που είσαι...». Νόμιζαν πως τους συνεριζόμουνα την ώρα που με τούγκληζαν. Στο τέλος σηκωθήκανε απ' το τραπέζι και μ' άφησαν ν' ανάβω το 'να τσιγάρο απάνω στ' άηλο και να ταξιδεύω... Μόνο η μικρή συνέχισε να μου δίνει κάποια σημασία. Αργά, κουράστηκε πια και κείνη και με καθηνύχτισε μ' ένα σπάνιο, ιδιαίτερα τρυφερό αγκάλιασμα.